

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

HOLANDIA

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

Warszawa, 2023 r.

Spis treści

Schemat systemu edukacji Holandii	3
Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów wyższych pierwszego stopnia.....	4
Rodzaje szkół wyższych.....	4
Studia krótkie.....	4
Studia pierwszego stopnia	5
Studia drugiego stopnia i studia jednolite	6
Studia trzeciego stopnia (doktoranckie)	7
Skala ocen	8
Lista uczelni.....	8
Tabela ewaluacyjna holenderskich dyplomów	9

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International \(CC BY-NC-ND 4.0 International\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Holandii

Źródło: http://ecahe.eu/w/index.php/Higher_education_system_in_The_Netherlands

Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów wyższych pierwszego stopnia

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Holandii mają osoby, które posiadają następujące świadectwa uzyskane po ukończeniu kształcenia na poziomie średnim:

- **Diploma Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO),**
- **Diploma Middelbaar beroepsonderwijs (MBO level 4),**
- **Diploma Hoger algemeen voortgezet onderwijs (HAVO).**

Uzyskane w Holandii świadectwa uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlegają w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, właściwy w kwestii uznawalności świadectw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica>.

Rodzaje szkół wyższych

W Holandii istnieją dwa typy szkół wyższych: tzw. uniwersytety badawcze (*Universiteiten*) oraz wyższe szkoły zawodowe (*Hogescholen – HBO*). Uniwersytety badawcze oferują studia o profilu akademickim, natomiast wyższe szkoły zawodowe prowadzą studia o profilu praktycznym.

Studia krótkie

Studia krótkie (wprowadzone do systemu w 2007 r.) trwają 2 lata (120 ECTS) i prowadzone są przez wyższe szkoły zawodowe (*Hogescholen – HBO*). Kończą się one uzyskaniem dyplomu nadającego tytuł **Associate**. W Holandii program takich studiów może zostać zaliczony przez uczelnie na poczet studiów pierwszego stopnia, prowadzących do uzyskania tytułu Bachelor.

Dyplom nadający tytuł Associate nie ma swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlega w naszym kraju formalnemu uznaniu. Po przyjęciu kandydata na studia wyższe pierwszego stopnia polska uczelnia może jednak zaliczyć na ich poczet zajęcia zrealizowane w trakcie trwania ww. programu kształcenia. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Studia pierwszego stopnia

System boloński

Studia pierwszego stopnia w **uniwersytecie** trwają 3 lata (180 ECTS) i kończą się uzyskaniem dyplomu nadającego tytuł **Bachelor of Arts (BA)**, **Bachelor of Science (BSc)** lub **Bachelor of Laws (LLB)**. Warunkiem ukończenia studiów jest zwykle przygotowanie pracy dyplomowej.

Studia pierwszego stopnia w **wyższej szkole zawodowej** trwają 4 lata (240 ECTS). Osoby, które posiadają świadectwo VWO mogą jednak zostać przyjęte na intensywny, trwający 3 lata (180 ECTS) program studiów. Studia kończą się uzyskaniem zwykle tytułu **Bachelor of Arts (BA)** lub **Bachelor of Science (BSc)**, jednakże absolwenci takich kierunków jak prawo, biznes, praca socjalna, czy muzyka otrzymują odpowiednio tytuły: **Bachelor of Laws (LLB)**, **Bachelor of Business Administration (BBA)**, **Bachelor of Social Work (BSW)** i **Bachelor of Music (BM)**. Warunkiem ukończenia studiów jest zwykle przygotowanie pracy dyplomowej lub projektu.

Absolwenci studiów pierwszego stopnia w wyższych szkołach zawodowych mogą – po spełnieniu określonych wymagań właściwych dla danej specjalizacji – używać tradycyjnych tytułów: **Baccalaureus (bc.)** czy **Ingenieur (ing.)**.

System przedboloński

Przed wprowadzeniem systemu bolońskiego studia nieuniwersyteckie były prowadzone przez wyższe szkoły zawodowe (*Hogescholen – HBO*) i trwały zwykle 4 lata. Po pierwszym roku nauki studenci mogli przystąpić do egzaminu cząstkowego. Jeżeli egzamin zakończył się pozytywnie wydawany był tzw. dyplom wstępny – *propaedeutisch getuidgschrift*. Ostatni rok studiów poświęcony był na przygotowanie pracy dyplomowej lub projektu dyplomowego. Absolwenci kierunków technicznych otrzymywali tytuł **Ingenieur (ing.)**, zaś absolwenci pozostałych kierunków – tytuł **Baccalaureus (bc.)**.

Wszystkie wyżej wymienione dyplomy ukończenia studiów pierwszego stopnia dają w Holandii prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia.

Na podstawie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce holenderski dyplom potwierdzający ukończenie trzyletnich studiów lub studiów pierwszego stopnia trwających co najmniej trzy lata – potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej posiadanie wyższego wykształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Holandii dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Polski odpowiednik holenderskiego dyplomu uzyskanego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia drugiego stopnia i studia jednolite

System boloński

Dyplomem uprawniającym do podjęcia studiów drugiego stopnia w Holandii jest dyplom nadający tytuł Bachelor.

Studia drugiego stopnia w **uniwersytecie** trwają w zależności od kierunku:

- 1 rok (60 ECTS) – na większości kierunków,
- 2 lata (120 ECTS) – na kierunkach technicznych i przyrodniczych,
- 3 lata (180 ECTS) – na kierunkach takich jak medycyna, farmacja, weterynaria i na kierunku dentystycznym.

Warunkiem ukończenia studiów jest zwykle przygotowanie pracy dyplomowej, a ich absolwenci uzyskują tytuł **Master of Arts (MA)**, **Master of Science (MSc)** lub **Master of Laws (LLM)**. Po spełnieniu określonych warunków osoby te mogą również posługiwać się tradycyjnymi holenderskimi tytułami. Najczęściej jest to tytuł **Doctorandus (drs.)**, jednakże absolwenci studiów technicznych, rolniczych czy przyrodniczych mogą używać tytułu **Ingenieur (ir.)**. Absolwenci studiów prawniczych mogą natomiast używać tytułu **Meester (mr.)**.

Studia drugiego stopnia w **wyższej szkole zawodowej** trwają zwykle 1 rok (60 ECTS), choć na niektórych kierunkach (np. muzyka) studia te trwają 2 lata (120 ECTS). Ich absolwenci najczęściej uzyskują tytuł **Master of Arts (MA)** lub **Master of Science (MSc)**, jednakże na kierunkach takich jak prawo, biznes, praca socjalna, muzyka czy edukacja nadawane są odpowiednio tytuły: **Master of Laws (LLM)**, **Master of Business Administration (MBA)**, **Master of Social Work (MSW)**, **Master of Music (MM)** i **Master of Education (Med.)**. Warunkiem ukończenia studiów jest zwykle przygotowanie pracy dyplomowej lub projektu.

Niezależnie od tego, czy dyplom nadający tytuł Master został uzyskany w uniwersytecie, czy w wyższej szkole zawodowej, zawsze daje on prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie.

System przedboloński

Przed wprowadzeniem systemu bolońskiego studia na uniwersytecie prowadzone były jako studia jednolite i trwały zwykle 4 lata. Po pierwszym roku nauki studenci przystępowali do egzaminu cząstkowego. Jeżeli egzamin zakończył się pozytywnie wydawany był tzw. dyplom wstępny – *Propaedeutische Diploma*. Ostatni rok studiów poświęcony był na przedmioty związane ze specjalizacją. Warunkiem ukończenia studiów było przygotowanie i obrona pracy dyplomowej, a na kierunkach technicznych przygotowanie projektu dyplomowego. Absolwenci studiów jednolitych otrzymywali tytuł **Doctorandus (drs)**, na kierunkach technicznych i rolniczych nadawany był tytuł **Ingenieur (ir.)**, natomiast absolwenci studiów prawniczych otrzymywali tytuł **Mester (mr.)**.

Powyższe dyplomy uprawniają do ubiegania się o przyjęcie na studia trzeciego stopnia oraz o nadanie stopnia naukowego Doctor.

Na podstawie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, holenderski dyplom potwierdzający ukończenie studiów drugiego stopnia lub co najmniej czteroletnich studiów jednolitych – potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej posiadanie wyższego wykształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uzyskany w Holandii dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub studiów jednolitych, dający w tym kraju prawo ubiegania się o nadanie stopnia doktora, uprawnia w Polsce do :

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

Polski odpowiednik holenderskiego dyplomu uzyskanego po ukończeniu studiów drugiego stopnia i studiów jednolitych może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia trzeciego stopnia (doktoranckie)

Studia doktoranckie w Holandii trwają co najmniej 4 lata. Ich studenci zobowiązani są zaliczyć przewidziane w programie zajęcia, prowadzić badania naukowe oraz przygotować i obronić pracę doktorską. Osobom, które spełnią ww. wymagania nadawany jest stopień **Doctor** – jedyny stopień naukowy w tym kraju.

Trzy uniwersytety technologiczne (Technische Universiteit Delft, Technische Universiteit Eindhoven oraz Universiteit Twente) prowadzą alternatywne programy doktorskie. Trwają one 2 lata i kończą się uzyskaniem stopnia **Professional Doctorate in Engineering (PDEng)**.

Zgodnie z art. 328 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopień naukowy nadany przez uznaną holenderską instytucję posiadającą prawo do jego nadawania, jest równoważny ze stopniem naukowym nadawanym w Polsce.

Skala ocen

W Holandii funkcjonuje dziesięciostopniowy system ocen – gdzie 10 jest oceną najwyższą, zaś 6 to minimalna ocena zaliczająca. Jest on stosowany zarówno w szkolnictwie średnim, jak i wyższym.

Punkty	Opis
10	Excellent
9	Very good
8	Good
7	Very satisfactory
6	Satisfactory
5	Almost satisfactory
4	Unsatisfactory
3	Very unsatisfactory
2	Poor
1	Very poor

Lista uczelni

Uznane holenderskie instytucje szkolnictwa wyższego można znaleźć na stronach:

<https://www.nvao.net/en>

<https://www.studyinnl.org/dutch-education>

Tabela ewaluacyjna holenderskich dyplomów

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Associate	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji.
Bachelor	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Potwierdza posiadanie wykształcenia wyższego na poziomie studiów pierwszego stopnia.
Baccalaureus (bc.)		
Ingenieur (ing.)		
Master	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Potwierdza posiadanie wykształcenia wyższego na poziomie studiów drugiego stopnia.
Doctorandus (drs.)		
Ingenieur (ir.)		
Meester (mr.)		
Doctor	Możliwość wszczęcia postępowania habilitacyjnego.	Jest równoważny z odpowiednim polskim stopniem naukowym.
Professional Doctorate in Engineering		